

Lista głównych zadań komisji w celu ustalenia wyniku głosowania

Wybory do Parlamentu Europejskiego
Czerwiec 2024 r.

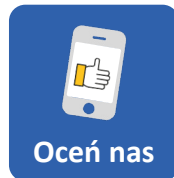
Fundacja
Odpowiedzialna
Polityka

Lista głównych zadań komisji w celu ustalenia wyniku głosowania

To materiał pomocniczy dla wszystkich osób, które mierzą się ze zrozumieniem procesu zamknięcia lokalu wyborczego i ustalenia wyniku głosowania.

Jeśli jesteś członkiem Obwodowej Komisji Wyborczej (ObKW), pamiętaj, że podstawą Twojego działania są wytyczne PKW dla ObKW.

Powodzenia życzy zespół
Odpowiedzialna Polityka

Wykorzystałeś/aś w pracy ten materiał?
Podobał Ci się lub masz do niego uwagi?

Daj nam znać, wypełnij ankietę:
<https://forms.gle/MNfmUFpb3MDbFynx5>

A) Zakończenie głosowania – zamknięcie lokalu

Gdy na zegarze wybije godzina 21:00 lub ostatni wyborcy z kolejki oddadzą swój głos, kończy się głosowanie.

Co robi komisja?

Zamyka drzwi wejściowe

Wytyczne
Rozdział V,
pkt 94

Kiedy przewodniczący zarządzi zakończenie głosowania, komisja zamyka drzwi wejściowe.

Sprawdza kworum

Wytyczne
Rozdział V,
pkt 102

Po zakończeniu głosowania komisja sprawdza, czy liczba obecnych członków to co najmniej **2/3 jej pełnego składu**, w tym przewodniczący lub jego zastępca.

Sprawdza, czy w lokalu nie znajdują się osoby nieuprawnione

Wytyczne
Rozdział V,
pkt 97

Komisja sprawdza, czy oprócz członków komisji w lokalu nie przebywają inne osoby niż:

- mężowie zaufania,
- obserwatorzy społeczni,
- obserwatorzy międzynarodowi,
- obsługa informatyczna (jeśli jest zapewniona).

Jedynie w czasie otwierania urny i wyjmowania z niej kart dopuszczalna jest obecność w lokalu dziennikarzy.

Zapieczętowanie wlot urny

Wytyczne
Rozdział V,
pkt 99

Przewodniczący komisji zapieczętowanie wlot urny wyborczej:

- zaklejając go paskiem papieru, na którym stawia się pieczęć komisji oraz na którym podpisują się obecni członkowie komisji,
- naklejając jednorazowe plomby – czyli nalepki foliowe opatrzone unikatowym numerem. Nalepkę stempluje się pieczęcią komisji, a jej numer wpisuje się do protokołu wewnętrznego.

B) Rozliczenie kart do głosowania 1/2

Gdy wlot urny zostanie zabezpieczony, komisja przechodzi do ustalenia wyników głosowania.

Co robi komisja?

Wytyczne
PKW
Projekt
Protokołu

Sprawdź
sam i wpisz,
jaki to punkt
w protokole

Ustala liczbę otrzymanych kart do głosowania

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 108. 1).

- Komisja przepisuje z protokołu wewnętrznego liczbę otrzymanych kart do głosowania (dodając ew. karty otrzymane z rezerwy)
- Liczbę tę wpisuje do właściwego projektu protokołu

Projekt
Protokołu pkt:

Ustala liczbę wyborców uprawnionych do głosowania

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 108. 2).

Komisja ustala liczbę osób uprawnionych do głosowania:

Projekt
Protokołu pkt:

- liczby osób uprawnionych do głosowania w wyborach (Część A spisu – obywatele polscy)
- liczby osób uprawnionych do głosowania w wyborach (Część B spisu – pozostali obywatele Unii Europejskiej)

Ustala liczbę niewykorzystanych kart do głosowania

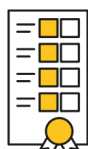
Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 108. 3).

Komisja przelicza niewykorzystane karty do głosowania w każdym z wyborów, a ich liczbę wpisuje do właściwego projektu protokołu.

Projekt
Protokołu pkt:

- Komisja pakuje niewykorzystane karty w pakiet oraz opieczętowuje i podpisuje go

Jeśli komisja znajdzie w trakcie głosowania lub po jego zakończeniu **kartę (lub karty) do głosowania pozostawione lub zwrócone przez wyborcę, NIE wrzuca ich do urny i NIE uwzględnia ich w obliczeniach.**
Karty odnalezione należy zapakować w odrębny pakiet.

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 100

Protokół wewnętrzny to ten, w którym komisja zapisuje różne zdarzenia i ważne informacje, np. liczbę otrzymanych kart do głosowania (kiedy przelicza je rano) czy numery plomb na urnie.

Projekt protokołu to „brudnopis” protokołu głosowania, który komisja wypełnia, licząc głosy i ustalając wynik.

Protokół głosowania: Dane z projektu protokołu wpisywane są do systemu informatycznego i stamtąd drukowany jest **protokół głosowania.**

B) Rozliczenie kart do głosowania 2/2

Co robi komisja?

Sprawdź sam i wpisz, jaki to punkt w protokole

- Ustala liczbę wyborców, którym wydano karty do głosowania (na podstawie obu części spisu A i B)

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 108. 4).

- Komisja ustala liczbę podpisów potwierdzających otrzymanie kart do głosowania

Projekt
Protokołu pkt:

Należy zwrócić szczególną uwagę na adnotacje umieszczone w rubryce spisu „Uwagi”.

- Sprawdza, czy liczba kart wydanych + liczba kart niewykorzystanych = liczba kart które otrzymała komisja

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 108. 5).

Komisja ustala, czy liczba kart niewykorzystanych i liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania, stanowią w sumie liczbę kart, które otrzymała komisja.

Projekt
Protokołu pkt:

Jeśli liczby te nie sumują się, należy powtórzyć wcześniejsze czynności.

- Ustala liczbę osób głosujących (pełnomocnik/korespondencyjnie/zaświadczenia)

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 108. 6)-10).

- Ustala liczbę osób głosujących przez pełnomocnika
- Ustala liczbę osób głosujących korespondencyjnie
- Ustala liczbę osób głosujących na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania

Projekt
Protokołu pkt:

Gdy karty zostaną rozliczone, komisja może przejść do ustalenia wyników głosowania.

Więcej wiedzy!

Jak oceniamy ważność karty i ważność głosu?

Sprawdź tu:
<https://odpowiedzialnapolityka.pl/strefa-wiedzy/komisje>

Spróbuj sam!

Quiz: Czy ten głos jest ważny?

W świetle prawa cała komisja musi wspólnie oceniać ważność głosu. Sprawdź, czy dobrze rozumiesz zasady i potrafisz poprawnie ocenić ważność głosu. Zrób quiz online: <https://odpowiedzialnapolityka.pl/strefa-wiedzy/komisje>

C) Ustalenie wyników głosowania 1/2

Co robi komisja?

Sprawdź sam i wpisz, jaki to punkt w protokole

Otwiera urnę i wyciąga karty

Wytyczne
Rozdział V
pkt 109-111.

- Komisja sprawdza, czy plomby na urnie i zaklejony wlot urny nie zostały naruszone
- Komisja otwiera urnę i starannie **wyjmuje z niej karty**, w tym karty w kopertach

Projekt
Protokołu pkt:

Wyjmuje karty do głosowania z kopert na karty do głosowania

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 112.

Liczbę kart do głosowania wyjętych z kopert na kartę do głosowania w głosowaniu korespondencyjnym ustala się odrębnie.

Projekt
Protokołu pkt:

Ustala liczbę kart całkowicie przedartych

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 113.

- Karty całkowicie przedarte nie są brane pod uwagę przy obliczeniach

Projekt
Protokołu pkt:

Ustala liczbę kart całych

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 114.

- Komisja liczy karty całe wyjęte z urny wyborczej
- Komisja podaje liczbę kart do głosowania wyjętych z kopert na kartę do głosowania w głosowaniu korespondencyjnym – jeśli takowe były

Projekt
Protokołu pkt:

Ustala liczbę kart nieważnych

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 115.

Komisja ustala liczbę kart nieważnych, tj. **innych niż ustalone urzędowo lub nieopatrzone pieczęcią komisji.**

Projekt
Protokołu pkt:

Ustala liczbę kart ważnych

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 115.

- Komisja ustala liczbę kart ważnych
- **Suma kart nieważnych i kart ważnych musi być równa liczbie kart wyjętych z urny**

Projekt
Protokołu pkt:

C) Ustalenie wyniku głosowania 2/2

Co robi komisja?

Ustala liczbę głosów nieważnych

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 116-120.

Komisja wspólnie decyduje o nieważności/ważności głosu.

Projekt
Protokołu pkt:

- Komisja rozkłada głosy nieważne według przyczyny nieważności i osobno je opisuje
- Komisja pakuje karty ważne z głosami nieważnymi w odrębne pakiety: według przyczyn nieważności głosu

Sprawdź sam i wpisz, jaki to punkt w protokole

Ustala liczbę głosów ważnych

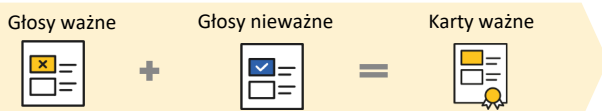
Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 121-122.

Wszystkie

- Komisja liczy głosy ważne i ich liczbę wpisuje do projektu protokołu
- Suma liczby głosów ważnych i liczby głosów nieważnych musi być równa liczbie kart ważnych

Projekt
Protokołu pkt:

Grupuje i liczy głosy ważne na poszczególne listy

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 123.

Na listy

- Komisja ustala liczbę głosów ważnych oddanych na każdą z list

Projekt
Protokołu pkt:

Ustala liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 124.

Na kandydatów

- Komisja ustala liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów. Robi to oddzielnie wobec każdej z list
- Wszystkie swoje ustalenia komisja wpisuje do projektu protokołu

Projekt
Protokołu pkt:

Pakuje karty ważne z głosami ważnymi

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 124.

- Po sprawdzeniu poprawności wszystkich ustaleń komisja pakuje karty według list kandydatów

Projekt
Protokołu pkt:

D) Wypełnienie i przesłanie protokołów

Gdy pakiety z wszystkimi kartami zostaną opisane i zamknięte, a projekt protokołu wypełniony w odpowiednich miejscach, komisja przechodzi do dalszych czynności związanych z wypełnianiem protokołu.

Co robi komisja?

Sprawdź sam i wpisz, jaki to punkt w protokole

Uwagi od członków komisji lub mężów zaufania

Wytyczne
Rozdział VI,
125-129

- Komisja ustala liczbę mężów zaufania
- Komisja pyta, czy członkowie komisji lub mężowie zaufania wnoszą jakiegokolwiek uwagi. Jeśli tak, komisja musi się do nich ustosunkować.

Projekt
protokołu
punkt

Sprawdza poprawność danych na projektach protokołów

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 130-131.

- Aby przygotować ostateczną treść protokołów i sprawdzić poprawność dokonanych obliczeń, komisja wprowadza dane z projektów protokołów (pisanych odręcznie) do **aplikacji Protokoły obwodowe (część systemu WOW - Wsparcie Organów Wyborczych)**

- Jeżeli aplikacja sygnalizuje błędy lub ostrzeżenia, należy je naprawić lub wyjaśnić

Sprawdza poprawność danych (porównanie wydruku protokołu i projektu protokołu pisanego odręcznie)

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 131 5).

Komisja sprawdza dane poprzez odczytanie na głos danych z wydrukowanego projektu protokołu oraz porównanie ich z danymi z ręcznie sporządzonym projekcie protokołu.

Podpisuje wydrukowane egzemplarze protokołu głosowania

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 134.

- Komisja drukuje odpowiednią liczbę egzemplarzy protokołu i kopii protokołu
  - Podpisują je wszyscy członkowie komisji wyborczej i mężowie zaufania
- Uwaga!** Po podpisaniu wydruków przez komisję mówimy o **protokole głosowania**, a nie projekcie protokołu

Przesyła dane z protokołu do sieci elektronicznego przekazywania danych oraz pozostałe czynności

Wytyczne
Rozdział VI,
pkt 135 – 146

- Dopełnienie tego wymogu oznacza, że komisja przesłała dane z protokołów za pośrednictwem systemu informatycznego
- Dalej następują czynności dot. wywieszenia protokołów, spakowania materiałów oraz wystawienia zaświadczeń

Dalsze czynności dot. przekazania materiałów komisji wyższego szczebla

Wytyczne
Rozdział VII-VIII

Więcej materiałów edukacyjnych znajdziesz na:

odpowiedzialnapolityka.pl/stefa-wiedzy/

Sprawdź nasze kursy e-learningowe

dla obserwatorów społecznych i mężów zaufania:

kursy.odpowiedzialnapolityka.pl

Autorzy

Karol Bijoś

dr Dominika Bijoś

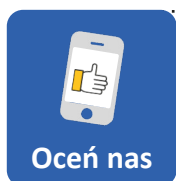
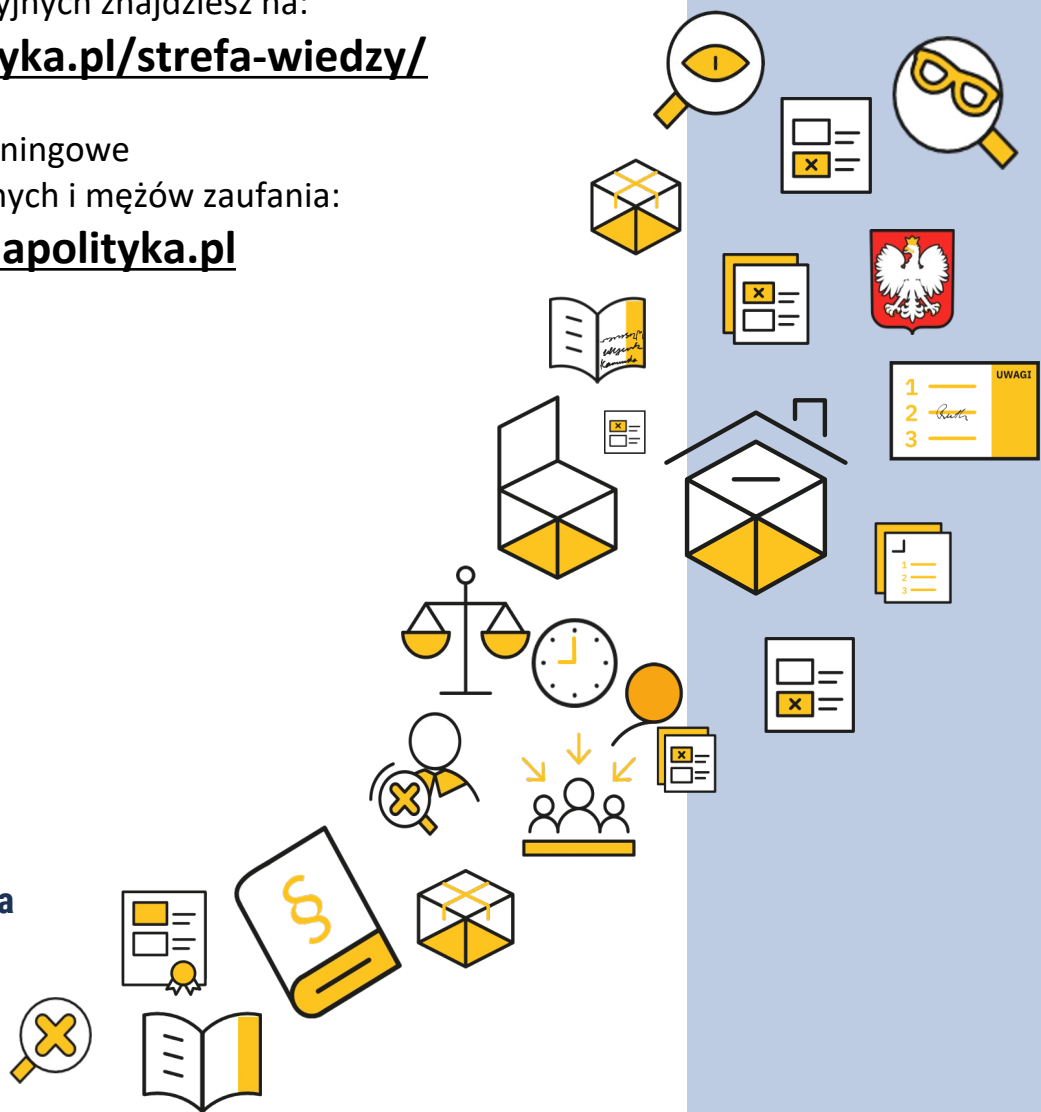
Zosia Lutkiewicz

Współpraca merytoryczna

dr Anna Frydrych-Depka

Korekta i redakcja językowa

Helena Krajewska

Wykorzystałeś/aś w pracy ten materiał?
Spodobał Ci się lub masz do niego uwagi?

Daj nam znać, wypełnij ankietę:
<https://forms.gle/MNfmUFpb3MDbFynx5>

Fundacja
**Odpowiedzialna
Polityka**

Wersja 3.0, Maj 2024

© Copyright by Fundacja Odpowiedzialna Polityka

© All rights reserved – wszelkie prawa zastrzeżone, Warszawa 2024